

Declarația Mișcării Civice „Construim ÎnCREDere” înaintea votului de învestire a Guvernului Republicii Moldova

Republica Moldova se află într-un moment important. Nu doar pentru că urmează să fie investit un nou Guvern, ci pentru că **cetățenii așteaptă un nou mod de guvernare.**

Mișcarea Civică „**Construim Încredere**” salută desemnarea unui candidat la funcția de Prim-ministru care provine din mediul investițional și antreprenorial și care și-a asumat public obiective ambițioase privind modernizarea statului, relansarea economiei și accelerarea integrării europene.

Țara are nevoie de investiții. Are nevoie de instituții eficiente. Are nevoie de administrație profesionistă. Dar, mai presus de toate, Republica Moldova are nevoie de **încredere**.

Nu există investiții fără încredere. Nu există dezvoltare fără încredere. Nu există reforme durabile fără încrederea oamenilor că schimbările sunt corecte, echitabile și realizate în interesul cetățenilor.

În ultimele luni, Mișcarea Civică „Construim Încredere” a formulat poziții publice privind politica fiscală și vamală, reforma administrației publice, dezvoltarea agriculturii, administrarea datoriei publice, reforma justiției și consultarea cetățenilor în procesul de amalgamare voluntară.

Toate aceste declarații au avut un mesaj comun:

Republica Moldova are nevoie de reforme. Dar reformele trebuie să fie bine fundamentate, asumate, măsurabile și construite împreună cu cetățenii.

Astăzi, în ajunul votului de învestire a noului Guvern, nu dorim să formulăm o nouă listă de critici. Dorim să formulăm **standardul de guvernare** pe care cetățenii au dreptul să îl aștepte de la orice Guvern al Republicii Moldova.

PRIMUL TEST: RESPONSABILITATEA

Orice nou început trebuie să pornească de la o evaluare sinceră a etapelor anterioare. Guvernul precedent și-a încheiat mandatul prin demisie. Cu toate acestea, cetățenii nu au primit un raport public privind realizarea Programului de guvernare, principalele rezultate obținute, obiectivele nerealizate și lecțiile învățate.

Considerăm că aceasta reprezintă o lacună importantă a procesului democratic. În orice organizație serioasă, înainte de aprobarea unei noi strategii se analizează rezultatele strategiei precedente. Același principiu trebuie să funcționeze și în administrația publică.

Înainte ca Parlamentul să acorde votul de încredere unui nou Guvern, cetățenii au dreptul să cunoască bilanțul Guvernului care își încheie mandatul.

Nu pentru a identifica vinovați. Ci pentru a înțelege ce trebuie făcut diferit.

Încrederea începe prin asumarea responsabilității pentru ceea ce s-a realizat și pentru ceea ce nu s-a realizat.

AL DOILEA TEST: SCHIMBAREA

Schimbarea unui prim-ministru creează în mod firesc așteptarea unui nou început. Totuși, noul Cabinet păstrează în mare parte aceeași structură ministerială.

Nu contestăm această opțiune. Continuitatea poate reprezenta un avantaj atunci când este bazată pe performanță. Dar tocmai din acest motiv societatea are dreptul să primească răspuns la câteva întrebări simple:

- Ce anume se schimbă în modul de guvernare?
- Care sunt lecțiile desprinse din activitatea Guvernului precedent?
- Care sunt obiectivele concrete ale fiecărui minister?
- Cum vor fi măsurate rezultatele?

În mediul investițional, schimbarea unui director executiv este însoțită de un nou plan strategic, indicatori de performanță și responsabilități clar definite. Cetățenii au dreptul să aștepte același standard și de la Guvernul Republicii Moldova.

AL TREILEA TEST: PERFORMANȚA

Republica Moldova are nevoie de o cultură nouă a responsabilității publice. Miniștrii nu trebuie evaluați doar la sfârșitul mandatului. Ei trebuie evaluați permanent.

Fiecare minister ar trebui să aibă obiective măsurabile, termene clare și indicatori de performanță făcuți publici.

În lipsa unor criterii publice de evaluare a performanței, societății îi este dificil să înțeleagă de ce unii miniștri își continuă mandatul, iar alții sunt înlocuiți. Încrederea în deciziile de formare a Guvernului depinde nu doar de cine este numit, ci și de modul în care aceste decizii sunt explicate și argumentate.

Performanța trebuie să devină regula după care funcționează administrația publică.

AL PATRULEA TEST: ECHITATEA

Nicio reformă nu este gratuită. Orice schimbare produce costuri.

Întrebarea fundamentală este: **Cine suportă aceste costuri?**

În ultimele luni, cetățenii au asistat la propuneri privind modificarea politicii fiscale, creșterea unor taxe, schimbări în sistemul contribuțiilor și alte măsuri cu impact direct asupra bugetelor familiale.

În același timp, statul trebuie să demonstreze că este pregătit să reducă propriile cheltuieli inutile, să elimine privilegiile și să utilizeze eficient resursele publice.

Solicităm ca fiecare reformă majoră să fie fundamentată pe analize de impact transparente și prezentată public împreună cu argumentele care au stat la baza deciziei. Cetățenii au dreptul să cunoască nu doar soluția aleasă de Guvern, ci și alternativele analizate și efectele estimate asupra diferitelor categorii sociale și economice, inclusiv asupra familiilor, întreprinderilor mici și mijlocii, agricultorilor și comunităților rurale.

Cetățenii nu trebuie să suporte costurile unor politici insuficient fundamentate.

AL CINCILEA TEST: DEZVOLTAREA RURALĂ

Republica Moldova nu poate deveni un stat prosper dacă dezvoltarea se concentrează doar în câteva centre urbane.

Viitorul țării depinde și de viitorul satelor sale. Agricultură, industria alimentară și dezvoltarea locală nu reprezintă domenii separate. Ele formează fundamentul securității alimentare, al ocupării forței de muncă și al echilibrului teritorial.

Solicităm ca noul Guvern să trateze dezvoltarea rurală ca o prioritate strategică și să promoveze: investiții în procesarea locală; sprijin pentru producători mici și mijlocii; infrastructură rurală; servicii publice de calitate; dezvoltarea inițiativelor comunitare; politici care reduc decalajele dintre mediul urban și cel rural.

O economie puternică nu poate exista fără comunități locale puternice.

AL ȘASELEA TEST: DIALOGUL

Încrederea nu poate fi construită fără participarea cetățenilor.

Experiențele recente au demonstrat că simpla organizare a consultărilor publice nu este suficientă. Consultările trebuie să influențeze decizia.

Autoritățile trebuie să explice: ce propuneri au fost acceptate; ce propuneri au fost respinse; din ce motive.

Dialogul nu este o formalitate administrativă. Dialogul este fundamentul unei democrații europene.

AL ȘAPTELEA TEST: INTEGRITATEA

Domnule Prim-ministru desemnat,

Experiența dumneavoastră profesională reprezintă un avantaj important pentru Republica Moldova. În același timp, ea presupune și o responsabilitate suplimentară. **Societatea are dreptul să cunoască modul în care vor fi prevenite conflictele de**

interese și să aibă certitudinea că toate deciziile Guvernului vor fi adoptate exclusiv în interes public.

Cele mai înalte funcții în stat trebuie să respecte cele mai înalte standarde de transparență. Nu pentru că există suspiciuni. Ci pentru că încrederea se construiește prin reguli clare și aplicate egal tuturor.

O NOUĂ CULTURĂ A GUVERNĂRII

Domnule Prim-ministru desemnat,

Republica Moldova nu are nevoie doar de un nou Guvern.

Republica Moldova are nevoie de **o nouă cultură a guvernării**.

O cultură în care:

- fiecare Guvern începe prin evaluarea sinceră a celui precedent;
- fiecare ministru este evaluat după rezultate;
- fiecare reformă este însoțită de analize de impact;
- fiecare consultare produce un răspuns argumentat;
- fiecare promisiune poate fi verificată de cetățeni.

Aceasta este, în opinia noastră, adevărata reformă a statului.

APEL

Republica Moldova nu are nevoie doar de un nou Guvern. Are nevoie de un nou model de administrare a statului.

Un model în care Programul de guvernare devine un contract de performanță cu cetățenii, iar fiecare obiectiv este însoțit de indicatori clari, termene de realizare și evaluări periodice.

Credem că fiecare ministru trebuie să își asume public rezultate măsurabile și să fie evaluat după îndeplinirea acestora, nu după vizibilitatea mediatică sau apartenența politică. Menținerea în funcție trebuie să fie justificată prin performanță, iar înlocuirea – prin incapacitatea de a livra rezultatele asumate.

Fiecare reformă trebuie evaluată după impactul pe care îl produce asupra cetățenilor, economiei și dezvoltării țării, iar atunci când rezultatele nu corespund obiectivelor asumate, Guvernul trebuie să aibă responsabilitatea de a corecta direcția.

Aceasta este cultura administrativă pe care o așteptăm: o administrație care își stabilește obiective clare, își măsoară permanent performanța, își asumă responsabilitatea pentru rezultate și învață din propriile greșeli.

str. M. Kogălniceanu 86, Chișinău
office@construimincredere.md
www.construimincredere.md

Vom susține orice Guvern care acceptă să fie evaluat după rezultate și nu după promisiuni. Pentru că adevărata reformă a statului începe atunci când performanța devine principalul criteriu al guvernării, iar responsabilitatea – principalul criteriu al exercitării funcțiilor publice.

Încrederea nu se obține prin votul Parlamentului.

Încrederea se câștigă, în fiecare zi, prin modul în care este guvernată Republica Moldova.